SUOMEN
VEROASIANTUNTIJAT

LAUSUNTO EDUSKUNNAN VALTIOVARAINVALIOKUNNAN VEROJAOSTOLLE

Suomen Veroasiantuntijat ry kiittää mahdollisuudesta lausua Hallituksen esityksestä eduskunnalle 32/2015 vp laiksi verotuksen oikaisemisesta oma-aloitteisesti annettujen tietojen perusteella vuonna 2016. Lausuntonamme haluamme tuoda esille seuraavaa:

1 Yleistä

SVA kannattaa lakiesitystä. Kun verovelvollinen oma-aloitteisesti antaa verotukseen liittyviä tietoja, on verovelvollisen oikeusturvan kannalta perusteltua, että hän tietää toimenpiteensä seuraamukset. Vaikka verovelvollinen on laiminlyönyt ilmoitusvelvollisuuttaan, on perusteltua, että oma-aloitteisesti ilmoitettavien tietojen perusteella tehtävään oikaisuun sovelletaan normaaleja oikaisua koskevia menettelysäännöksiä verotietojen salassapitosääntelyineen.

2 Oma-aloitteisuus

Esityksen mukaan lakia sovellettaisiin vain oma-aloitteisesti ilmoitettujen verotuksesta puuttuneita tuloja tai varoja koskevien tietojen perusteella tehtävään oikaisuun. Perusteluissa korostetaan sitä, että Verohallinnon ilmoitus tai yhteydenotto estää lain soveltamisen. Perusteluissa ei kuitenkaan verovelvollisen oikeusturvan kannalta kaikilta osin riittävän selvästi esitetä sitä, millainen ilmoitus tai yhteydenotto on tässä suhteessa riittävä. Verohallinnon yhteydenotto voi perustua puutteellisiin tai vanhentuneisiin verovelvollista koskeviin tietoihin. Perustelujen perusteella jää jossakin määrin epäselväksi, kuinka ylimalkainen Verohallinnolla oleva tieto ja sitä koskeva yhteydenotto verovelvolliseen estää lain soveltumisen. Yhteydenotossa tulisi olla riittävästi tarkennettu informaatio, jotta verovelvollinen saisi spesifin, konkreetin tiedon, jonka perusteella hän voisi tunnistaa tilanteen sellaiseksi, ettei lain soveltuminen ole enää mahdollista. jos Verohallinnon kuulemiskirje koskee esimerkiksi ulkomailla sijaitsevan kiinteistön tuottamia vuokratuloja, ei kysely voi estää esitetyn lain soveltumista kiinteistön hankkimiseksi tarvittujen varojen alkuperään

liittyvään oma-aloitteiseen tietojen antamiseen. Ylimalkaiseen tietoon perustuvan yhteydenoton ei tulisi muutoinkaan estää lain soveltumista.

Perustelujen mukaan lain soveltuminen estyisi esimerkiksi sillä perusteella, että yhteisö, josta verovelvollisen tulot ovat peräisin, on verotarkastuksen kohteena. Perusteluissa esitetään tällaisesta tulosta esimerkkinä palkka tai peitelty osinko. Verovelvollisen oikeusturvan kannalta lain soveltumisen estyminen yhteisön verotarkastuksen perusteella voi olla arveluttavaa, koska verovelvollinen ei välttämättä saa tietoa suunnitellusta verotarkastuksesta tai koska peiteltyä osinkoa koskevissa voi esiintyä merkittäviä tulkinnallisia arvostusongelmia verotusmenettelylain 29.1 §:n tarkoittamissa tilanteissa ja kun säännöstä on sovellettu myös hyvin pienen määrän osakkeita omistaviin osakkeenomistajiin.

3 Vaatimus verotuksen oikaisemiseksi

Esityksen perustelujen mukaan verovelvollisen on annettava oikeat ja riittävät veron oikean määrän varmistamiseksi tarvittavat tiedot. Pitkän oikaisuajan vuoksi verovelvollinen ei välttämättä kykene toimittamaan kaikkia puuttuvia tietoja, jotta vero voitaisiin määrätä täsmälleen oikean määräisenä. Tämä voi johtua muusta kuin verovelvollisesta, esimerkiksi ulkomaisesta rahalaitoksesta, jolla ei ole enää kattavia tietoja säilytettynä. Riittävänä olisi siten pidettävä, että verovelvollinen on pyrkinyt toimittamaan riittävät tiedot, joiden perusteella verotus voidaan toimittaa riittävällä tarkkuudella. Tämä vastaisi myös lain tarkoitusta eli kannustinta ilmoittaa oma-aloitteisesti verotuksesta puuttuvia tuloja ja varoja.

4 Oikaisuaika ja verovuosikohtaisuus

Esityksen mukaan tuloverotusta koskeva oikaisu olisi mahdollinen verovuosilta 2004-2015 ja perintö- tai lahjaverotusta voitaisiin oikaista 11 vuoden kuluessa perintöverotuksen toimittamispäivästä tai siitä, kun lahjaveroilmoitus olisi tullut antaa Verohallinnolle. Nämä oikaisuajat ovat perusteltuja törkeän veropetoksen 10 vuoden vanhentumisajan vuoksi.

Veropetoksen törkeää lievempien tekomuotojen osalta vanhentumisaika on 10 vuotta lyhyempi. Kun verovelvollinen ei itse välttämättä kykene arvioimaan tekonsa moitittavuusastetta, laki kannustaisi verovelvollisia ilmoittamaan oma-aloitteisesti sellaisia tietoja, joiden ilmoittamatta jättämistä ei pidettäisi törkeänä veropetoksena, jotta hän saisi varmuudella suojan rikosoikeudellisilta seuraamuksilta.

5 Veronkorotuksen suuruus

Esityksessä ehdotetaan selkeitä veronkorotuksen määriä, jotka vastaavat Verohallinnon yhtenäistämisohjeen perusteella määrättyjä veronkorotuksia. SVA kannattaa selkeitä veronkorotusmäärien säätämistä, koska se edistää selkeästi lain tarkoituksen toteutumista ja edistää verovelvollisten oikeusturvaa.

Helsingissä, marraskuun 4 päivänä 2015

SUOMEN VEROASIANTUNTIJAT RY

Timo Matikkala
puheenjohtaja

Markku Järvenoja
hallituksen jäsen